

МЕДИА МОНИТОРИНГ

30 ЮНИ 2025 г.

Българска
Асоциация по
Рециклиране

Член на:

Bureau of
International Recycling

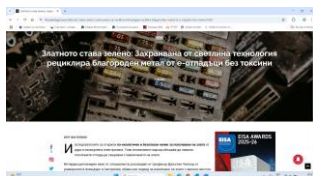
БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА
съюз на българския бизнес

Източник: [Hicommm.bg](https://hicommm.bg)

Заглавие: Златното става зелено: Захранвана от светлина технология рециклира благороден метал от е-отпадъци без токсини

Линк: <https://hicommm.bg/news/zlatnoto-stava-zeleno-zahranvana-ot-svetlina-tehnologiya-reciklira-blagoroden-metal-ot-e-otpadci-bez-toksini.html>

Текст: Изследователите са открили по-екологичен и безопасен начин за получаване на злато от руда и изхвърлена електроника. Този иновативен подход обещава да намали токсичните отпадъци, свързани с извличането на злато.

Интердисциплинарен екип от специалисти, ръководен от професор Джъстин Чалкър от университета Флиндърс в Австралия, обяви нов подход за извличане на злато с висока чистота от различни източници.

Сред тях са ценни компоненти, открити в електронни отпадъци, като например изхвърлени компютърни платки, смесени метални отпадъци и рудни концентрати. Интересно е, че методът е ефективен дори при възстановяването на следи от злато от потоци отпадъци от научно-техническо естество.

„Изследването включваше много иновации, включително нов и рециклируем реагент за излугване, получен от съединение, използвано за дезинфекция на вода“, казва Чалкър, който ръководи лабораторията на Чалкър в университета.

„Екипът също така разработи изцяло нов начин за производство на полимерния сорбент, или материала, който свързва златото след извличането му във вода, като използва светлина за инициране на ключовата реакция“, добавя Чалкър.

Освен че е ценен актив, златото е ключов компонент в електрониката, медицината, космонавтиката и различни други продукти. Металът е отличен електрически проводник и с течение на времето не се оцветява. Ето защо търсенето му е голямо в целия свят. Обикновено при извличането на злато се разчита на силно токсични химикали като цианид и живак.

Макар и ефективни, тези вещества са печално известни с това, че причиняват сериозни екологични щети, замърсяват водните запаси и застрашават здравето на хората и дивата природа. Освен това разчитането на живак при дребномащабния добив превръща златодобива в един от основните източници на замърсяване с живак на планетата.

Тъй като търсенето на злато в световен мащаб непрекъснато нараства, намирането на безопасни и адаптивни начини за неговото извличане е по-важно от всякога. В това ново проучване методът за извличане на злато използва евтино и безвредно съединение, наречено трихлороизоцианурова киселина, което обикновено се използва при пречистването на вода. Когато се активира от солена вода, този реактив ефективно разтваря златото.

Това не е всичко. След като се разтвори, златото се улавя селективно от специален полимер, богат на сяра, създаден от екипа. Това означава, че златото може да бъде възстановено дори от невероятно сложни смеси, като тези, които се намират в електронните отпадъци. Накрая златото се възстановява, като полимерът се връща към първоначалните си компоненти, което позволява както златото да бъде извлечено, така и полимерът да бъде рециклиран за бъдеща употреба.

"Новоразработеният сорбент за злато е направен чрез устойчив подход, при който се използва ултравиолетова светлина за получаване на богатия на сяра полимер. След това рециклирането на полимера, след като златото е възстановено, допълнително увеличава екологичните качества на този метод", казва д-р Томас Никълс, един от авторите на изследването.

Новата техника за извличане на злато е тествана върху електронни отпадъци, като процесори и RAM карти.

Екипът си партнира с експерти от САЩ и Перу, за да валидира метода си за извличане на злато върху руда. Сътрудничеството има за цел да осигури по-безопасен вариант за малките мини, които понастоящем използват токсичен живак за извличане на злато.

Новият метод променя правилата на играта за справяне с нарастващите планини от електронни отпадъци, които се състоят от ценни метали. Докладът на ООН „Глобален мониторинг на електронните отпадъци“ разкрива една сурова реалност: глобалното генериране на електронни отпадъци ескалира пет пъти по-бързо от документираните усилия за рециклиране - само през 2025 г. ще бъдат генерирани 62 милиона тона. Методът предлага устойчиво решение на кръговата икономика за по-добро оползотворяване на все по-оскъдните ресурси в света.

Източник: [Automedia.bg](https://automedia.bg)

Заглавие: ЕС променя правилата за нови коли от 2026 година
Всички автомобили трябва да са рециклират лесно и да имат цифров паспорт

Линк: <https://automedia.investor.bg/a/2-novini/61825-es-promenya-pravilata-za-novi-koli-ot-2026>

Текст: До края на 2025 година Европейският съюз трябва да одобри новото законодателство за излезлите от употреба превозни средства (ELV), което ще промени радикално правилата за проектиране, продажба и изваждане от употреба на автомобили. Предложението на Европейската комисия е от 2023 година, като има за цел да актуализира действащата Директива 2000/53/ЕО, тъй като тя която вече не отговаря на настоящите екологични и технологични предизвикателства.

Целта е двойна - да се укрепи кръговата икономика в автомобилния сектор и да се намали неконтролираното разпространение на употребявани превозни средства, които излизат от официалните вериги за обработка. Според оценките на Комисията всяка година около 6,6 милиона превозни средства напускат европейския автопарк, като 3,5 милиона изчезват, без да се може да се проследи бъдещето им. И няма как да се знае дали се рециклират безопасно или продължават да се използват при опасни условия.

Един от най-важните моменти в предложението е въвеждането на задължителен сертификат за рециклируемост за всички нови превозни средства, пуснати на европейския пазар. Всеки модел ще трябва да демонстрира преди продажбата, че е проектиран по начин, който позволява ефективно разглобяване, разделяне на материалите и възстановяване на повторно използвани или опасни компоненти. С други думи, автомобилът може да се продава в ЕС само ако е доказано рециклируем.

Производителят ще бъде задължен да предостави подробни данни за използваните материали, възможното наличие на опасни вещества (като олово, кадмий, живак или шествалентен хром) и методите, предвидени за обезвреждане в края на жизнения му цикъл. Този подход има за цел да насърчи създаване на по-устойчиви и модулна конструкция, като се отчита пълния жизнен цикъл на превозното средство от фазата на проектиране.

Новаторската същност на предложението се съдържа в член 25, с който се установява така нареченият "цифров паспорт на превозното средство" — електронна система за проследяване на всяко превозно средство. Този инструмент ще се захранва от централизирана европейска база данни и ще съдържа актуална информация за:

Използвани материали и компоненти

Работи по поддръжка и ремонт

Промени в собствеността

Всякакви структурни повреди

Време и начин на изхвърляне

Системата ще бъде достъпна за националните органи, оторизираните центрове за ремонт, но също така и за потребителите и купувачите, което значително ще подобри прозрачността на пазара на употребявани стоки и ще възпре незаконните практики. Освен това цифровият паспорт ще улесни навременното идентифициране на излезлите от употреба превозни средства, като гарантира правилното им обезвреждане.

Друг стълб на новия регламент е принципът на разширена отговорност на производителя (EPR), който вече е възприет в други сектори. Производителите на автомобили вече няма да носят отговорност само за производството и продажбата на автомобила, но и за края на живота му. Това ще доведе до задължението за финансиране на операциите по събиране, третиране и рециклиране, както и за активно сътрудничество с центровете за разрушаване за подобряване на екологичните показатели на сектора.

Освен това се въвежда задължението за производителите да предоставят стандартизирани технически инструкции за правилното разглобяване на превозните средства, включително насоки за безопасно отстраняване на батерии, течности, въздушни възглавници и електронни компоненти.

Комисията изчислява, че прилагането на новото законодателство ще доведе до годишно намаление с 12,3 милиона тона CO₂, увеличаване на процента на рециклиране на пластмаси от 25 % на 60 % и създаване на нови възможности за заетост във веригата за оползотворяване. Пътят към това обаче няма да бъде без препятствия.

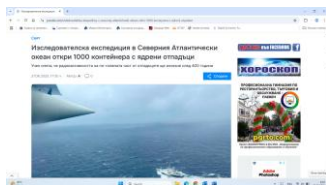
Браншовите асоциации, особено тези на производителите и дистрибуторите, обаче изразяват загриженост относно разходите за съответствие и бюрократичната сложност, свързана с новото сертифициране и управление на цифровите паспорти. В същото време фирмите за рециклиране призовават за повече яснота относно това как ще бъдат разпределени икономическите и оперативните отговорности.

Източник: Посоки

Заглавие: Изследователска експедиция в Северния Атлантически океан откри 1000 контейнера с ядрени отпадъци

Учен смята, че радиоактивността на по-голямата част от отпадъците ще изчезне след 400 години

Линк: <https://www.posoki.com/izsledovatelska-ekspediciq-v-severniq-atlanticheski-ocean-otkri-1000-konteynera-s-qdreni-otpadaci>

Текст: Международен екип е открил повече от 1000 контейнера с ядрени отпадъци, изхвърлени в Северния Атлантически океан преди десетилетия, каза говорител на френския национален център за научни изследвания.

Различни държави са изхвърляли ядрени отпадъци в тези води между 1950 и 1990 г. Дълбочината на океана и отдалечеността от сушата и човешката дейност тогава са смятани за идеални условия за изхвърляне на промишлени и лабораторни отпадъци, поне там, където морското дъно изглежда геологически стабилно.

Изхвърлянето на ядрени отпадъци в морето е забранено през 1993 г., но се смята, че дотогава в Северния Атлантик са изхвърлени най-малко 200 000 контейнера на дълбочина между 3000 и 5000 метра, съобщава БТА.

Не е известно нито точното местоположение, нито състоянието на контейнерите, нито дали те са разпръснати или на групи. Изследователският екип от 21 души претърсва района, за който се предполага, че съдържа половината от отпадъците, с цел да го картографира и да вземе проби от водата, морското дъно и морските обитатели.

Той е подпомаган от „Юлиекс“ (UlyX), автономно подводно плавателно устройство, което има 3D камера и сонарна система на борда.

Патрик Шардон, ръководител на проекта за изследване и мониторинг на океанските води, където са били изхвърляни ядрени отпадъци NODSSUM (Nuclear Ocean Dump Site Survey Monitoring), смята, че радиоактивността на по-голямата част от отпадъците ще изчезне след 400 години. Контейнерите са били изработени така, че да издържат на налягането на тези дълбочини, но не и да задържат напълно радиоактивността, която може да изтече междувременно, посочи Шардон.

Източник: БТВ

Заглавие: Историческият скок на България към модерното събиране на отпадъци

Линк: <https://businessnovinite.bg/sudurjanie-ot-partnyori/istoricheskijat-skok-na-balgarija-kam-modernoto-sabirane-na-otpadaci.html>

Текст: Въвеждане на Депозитна система за опаковки от напитки с цел постигане на националните и европейски цели

България е на път да направи значителна стъпка към устойчиво управление на отпадъците чрез планираното въвеждане на Депозитна система за опаковки от напитки от пластмаса, метал и стъкло. Тази инициатива е в съответствие с амбициозните екологични цели на Европейския съюз (ЕС), по-специално с изискването за постигане на 90% събираемост на пластмасовите бутилки до 2029 г. Депозитната система представлява подход, който ще трансформира управлението на опаковките от напитки и който обещава значителни екологични, икономически и социални ползи за България. По-рано тази година Министър Манол Генов заяви, че законодателството за Депозитната система може да бъде въведено до края на 2025 г, което е решаваща стъпка за повишаване на рециклирането и намаляване на отпадъците.

Депозитната система – основният двигател на повторната употреба и рециклиране

Системата за връщане на депозити е ефективен екологичен инструмент, предназначен да подсили разделното събиране с цел опаковките от напитки да се оползотворят повторно. Тя е механизъм, чрез който различните участници във веригата производител-търговец на дребно-потребител-рециклираща компания организират депозитна система за опаковки за еднократна или многократна употреба. Те са подпомагани от финансов стимул – депозит. По този начин пакетирането има стойност и се отклоняват от сметищата. В България системата през системата се очаква да преминат приблизително 2.5 милиарда опаковки от напитки.

Обществена подкрепа: България и световни тенденции

Обществената подкрепа за Депозитната система е стабилна както на местно, така и на международно ниво. Проучване, проведено през 2022 г. на организацията „За Земята“ показва, че 71% от българските граждани подкрепят въвеждането на Депозитната система, а 85% са съгласни да връщат опаковки от напитки в търговските обекти с цел да им бъде възстановен депозитът. Всичко това показва потенциал за висока степен на ангажираност. В световен мащаб проучвания сочат, че средно 80% от гражданите подкрепят Депозитната система, което се доказва от различни проучвания, изготвени от организации като платформата Релуп (Reloop).

Международен опит: Представяне на Депозитната система в Европа

Системата има доказана ефективност в Европа, като в 17 държави, които вече са я внедрена, са постигнати средни нива на събираемост на опаковки от над 90%. Например, през 2023 г. в Германия се отчита 98% събираемост, Финландия – 97%, а Норвегия – 92%. По-скорошен пример е Румъния, която демонстрира бърз успех, постигайки средна събираемост от 85% през 2025 г. - по-малко от

две години след пускането на системата в действие (ноември 2023 г.), което доказва нейната ефективност.

Молдова – регионален съсед – също напредна със своята Депозитна система. На 18 юни 2025 г. правителството прие решение относно рамката за внедряване на Депозитната система, с което завърши законодателната основа, необходима за старт в посока Депозитната система, считано от януари 2027 г.

Полша и Гърция стартират депозитните си системи през 2025 г., докато 5 държави – Португалия, Сингапур, Испания, Обединеното кралство и Уругвай се очаква да въведат депозитни системи до 2027 съгласно взетите от тях решения.

Ползи от Депозитната система : Екологични и икономически въздействия

Добре разработената Депозитна система осигурява високи нива на събиране и рециклиране, като намалява количеството на отпадъците и замърсяването на околната среда чрез стимулиране на потребителите да връщат опаковките. Нагледен пример, за това е създаването на чист поток от вторичен материал, който позволява висококачествено рециклиране, подходящо за последващо производство на опаковки на храни. Това от своя страна подкрепя кръговата икономика, като намалява търсенето на незамърсени материали, подходящи за хранителни продукти. От икономическа гледна точка, Депозитната система създава работни места в сектори като събиране, транспортиране и рециклиране, подпомагайки местната икономика. Системата също така е в съответствие с целите на ЕС в областта на климата, като свежда до минимум екологичния отпечатък на отпадъците от опаковки.

Ролята на институциите и законодателната рамка

Успехът на Депозитната система зависи от силната подкрепа на институциите и ясно формулираната законодателна рамка. От българското правителство се очаква да определи целите, да въведе стандарти и да съгласува действията на заинтересованите страни – производители, търговците на дребно и рециклиращата индустрия. Подобна рамка е от ключово значение за постигане на целите за 2025 г. и след това, предвид кратките срокове и амбициозните цели.

България активно участва и в процеса на присъединяване към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Това е процес, включващ спазването на редица стандарти, включително политики в областта на околната среда. Приемането чрез законодателно решение на Депозитна система за пластмасови, метални и стъклени опаковки от напитки може само да докаже ангажимента на страната към кръговата икономика.

Ограничения във времето и необходимост от спешни действия

България следва да реагира в наистина кратки срокове, като изискването през 2025 г. е 77% събираемост на пластмасови бутилки от напитки и рециклирано съдържание в новите опаковки. Изискванията се повишават до 90% събираемост до края на 2029 г. и 30% рециклирано съдържание до края на 2030 г. Тези цели са част от Регламента на ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки, амбициозни са и изискват незабавни действия. Забавянето на въвеждането на Депозитната система като национална програма ще доведе до повече отпадъци, загубена стойност на вторичните суровини и пропуснати бизнес възможности за местните предприемачи.

Предимството на международния опит: Ролята на TOMRA

България може да се възползва от опита на страните, които вече са въвели Депозитната система. TOMRA – глобален лидер в решенията за обратно изкупуване на опаковки – е компания с богат опит във внедряването на депозитни системи, която оперира на повече от 100 национални пазара по света. TOMRA може да допринесе за реформата в областта на околната среда в България като осигури

- Сътрудничество и експертиза от страна на правителството и заинтересованите страни
- Въвеждане на най-съвременните технологии за обратно изкупуване
- Предлагане на индивидуални решения, съобразени с местните нужди
- Насърчаване на ангажираността на потребителите
- Подкрепа в посока информираност и обучение